

УКРАЇНА
Чернівецька міська рада
Управління освіти

вул. Героїв Майдану, 176, м. Чернівці, 58029, тел./факс (0372) 53-30-87
E-mail: osvitacv@gmail.com сайт: osvita.cv.ua Код ЄДРПОУ №02147345

**Керівникам закладів загальної
середньої освіти**

**Про особливості впровадження
інтегрованого курсу «Природничі науки»
у закладах освіти у 7-9 класах**

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій визначені одними з ключових і таких, що підлягають формуванню в процесі здобуття базової середньої освіти. Інтегрований курс «Природничі науки» є важливою складовою реалізації не лише Держстандарту, а й ідей НУШ, адже його зміст спрямований на формування в учнів і учениць цілісної природничо-наукової картини світу, розуміння взаємозв'язків між процесами, явищами та повсякденним життям.

У цьому контексті впровадження інтегрованого курсу «Природничі науки» у 7-9 класах забезпечує системну реалізацію вимог Державного стандарту.

Звертаємо увагу, що на цьогорічному конкурсі підручників заклади освіти мають можливість обрати підручники «Природничі науки» для 7 та 9 класів, забезпечивши наступність, системність та єдину методичну основу викладання даного інтегрованого курсу.

Важливо зазначити, що інтегрований курс «Природничі науки» у 7-9 класах не замінює базові предмети природничої галузі, а вивчається паралельно з ними, підсилюючи їх зміст та надаючи закладу освіти можливість гнучко посилити природничий компонент освітньої програми.

Важливою перевагою є наявність цілісної екосистеми методичної підтримки: курси підвищення кваліфікації для педагогів, презентації до уроків, відеодемонстрації дослідів та експериментів, інтерактивні завдання до кожного уроку, робочі аркуші, плани-конспекти уроків, робочі зошити, що допомагають учителю швидко та якісно підготуватися до уроків, а учням – зробити навчання більш наочним, структурованим і цікавим.

Одне з ключових питань – забезпечення навчальних годин для реалізації інтегрованого курсу «Природничі науки». За умови встановлення мінімально

допустимої кількості годин на окремі предмети (біологію, фізику, хімію, географію) в межах Типової освітньої програми, вивільняється ресурс для впровадження інтегрованого курсу.

Модельною навчальною програмою «Природничі науки» передбачено навчальне навантаження в обсязі 2 години на тиждень. Водночас заклад освіти може визначити 1 годину на основі затвердженої педагогічною радою навчальною програмою. Відповідну навчальну програму видавництво «Ранок» надає закладу освіти на його запит у разі необхідності.

Орієнтовний актуальний розподіл годин між основними предметами природничої галузі (без урахування викладання інтегрованого курсу «Природничі науки»):

Клас	Біологія	Фізика	Хімія	Географія	Всього по галузі
7 клас	2,5	2	1	2	7,5
9 клас	2,5	3	2,5	2	10

Розподіл навчального навантаження з урахуванням викладання інтегрованого курсу «Природничі науки» (зі збереженням мінімального навантаження по предметах):

Клас	Біологія	Фізика	Хімія	Географія	Природничі науки	Всього по галузі
7 клас	2	2	1	2	2	9
9 клас	2	3	2	1	2	10

Таким чином забезпечується виконання рекомендацій МОН, зазначених у Типовій освітній програмі відповідно до того, що «Сумарна кількість годин, визначена в навчальному плані освітньої програми закладу на освітню галузь, не може перевищувати максимальну кількість годин, визначену для цієї галузі», що дозволяє зберегти повноцінне викладання базових предметів, водночас доповнивши їх системним інтегрованим компонентом.

Обрання інтегрованого курсу «Природничі науки» – це управлінське рішення, що сприяє стратегічному розвитку закладу освіти та підвищенню якості освітнього процесу. Просимо розглянути можливість впровадження курсу як інструменту посилення позицій вашого закладу в реалізації завдань НУШ.

**Заступник начальника управління –
начальник відділу дошкільної освіти
управління освіти Чернівецької міської ради**

Любов ЧОБАНЮК